

Offisiell skrivemåte av stedsnavn

Stedsnavn på kart og på skilt, i
offentlige register osv.

Nils Jørgen Gaasvik
2008

Lov om stadnamn av 1990

- **Utgangspunkt: uklar lovhjemmel for å fastsette skrivemåte av stedsnavn**

- **Hensikt:**
  - **Klar lovhjemmel**
  - **Regler for**
    - **Normering**
    - **Saksgang**
    - **Vedtak**

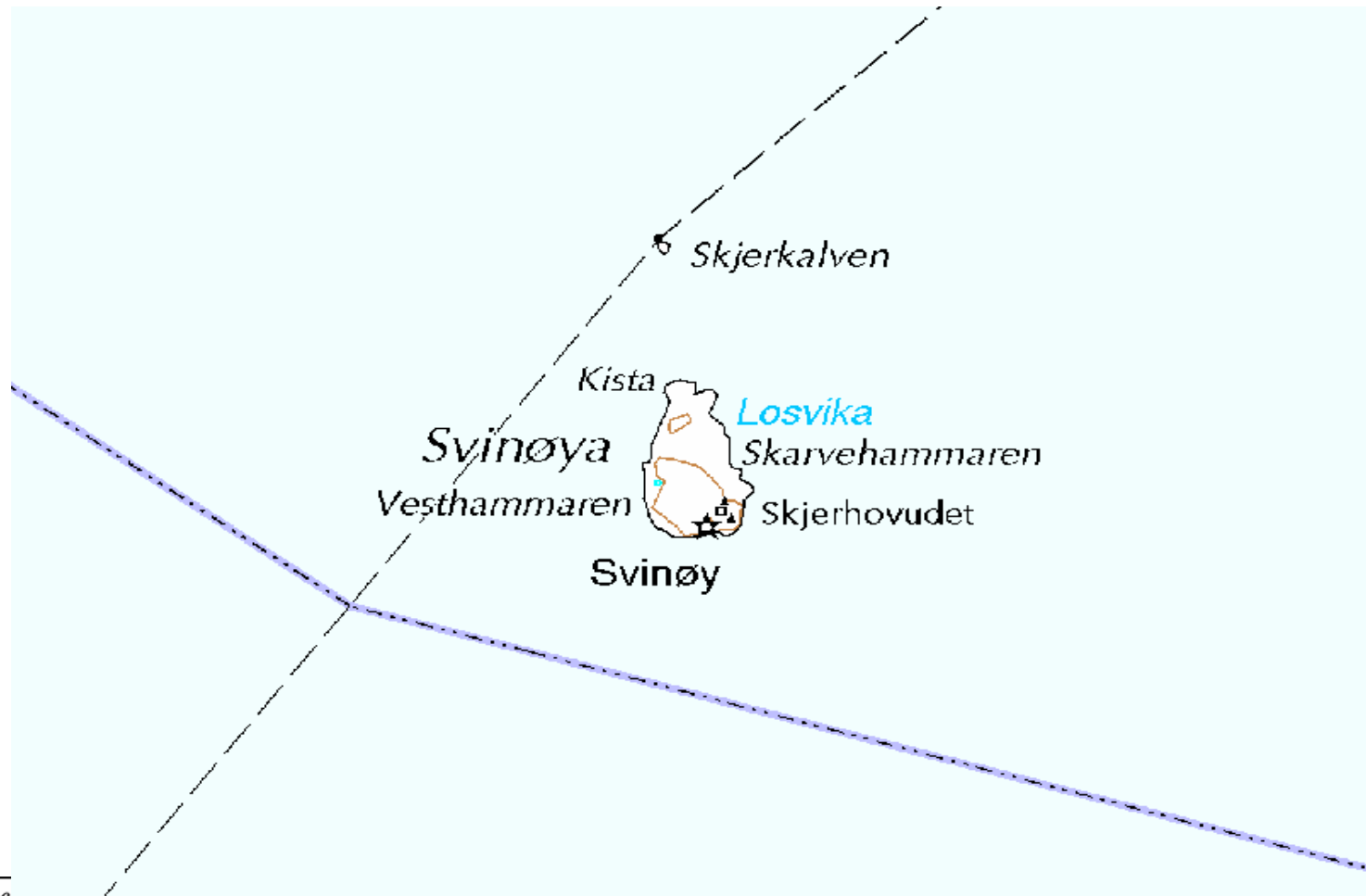
Hovedregler for normering

- Utgangspunkt i nedarvet lokal uttale
- Rettskrivning og rettskrivningsprinsipper
- Primærfunksjonen

Primærnavn og sekundærnavn

- **Skrivemåten i primærfunksjonen blir vedtatt først**
  - **Primærfunksjon: navn på øy, vik nes osv. eller gårdsbruk o. a.**
  - **Sekundærfunksjon: navn på veg, bru, stasjon, fyrlykt, flyplass osv.**

Primærnavn og sekundærnavn

- til nytte for
samfunnet

Eksempel fra Trondheim

- Saupstad eller Søbstad (gårdsnavn)
- Ca 1970: Saupstad skole
- Nedarvet lokal uttale: søu`stanjn
- Annen lokal uttale: søbb`sta
- Matrikkelen 1886: Saupstad
- Vedtak: Saupstad
- Begrunnelse: diftong, historisk p, rettskrivningsprinsipper og normeringsregler (-stad)

Saksgang

Vedtaksorgan: reiser saken

|

Kommune: lokal høring

|

Stedsnavntjenesten: tilrår skrivemåte

|

Vedtaksorgan: vedtak, vedtaksbrev, Sentralt stedsnavnregister

|

klageadgang: ny runde

ev. Klagenemnda for stedsnavnsaker

Eksempler fra Østre Toten

Klagesaker:

- Vedtak: Hol, ønske: Hoel
- Vedtak: Annekstad, ønske: Annexstad
- Vedtak: Kvem, ønske: Hveem

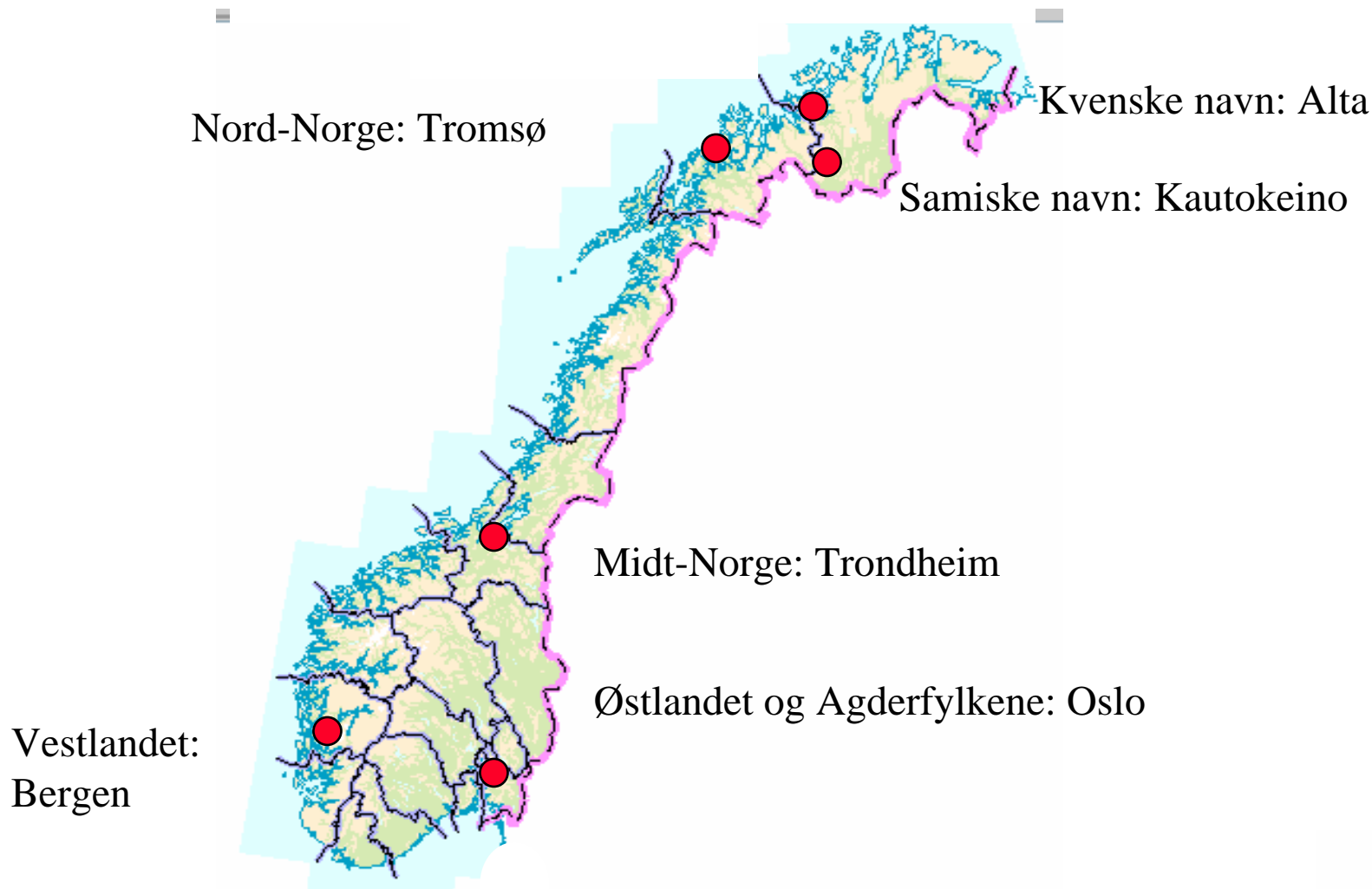
Hovednormeringsregler:

- Nedarvet lokal uttale
- Gjeldende rettskrivning og rettskrivningsprinsipper

Forskriftsregler:

- Tidligere normeringspraksis
- Innarbeidet skrifttradisjon
- Grunneiers ønske

Stedsnavntjenestene

- til nytte for
samfunnet

Sentralt stedsnavnregister (SSR)

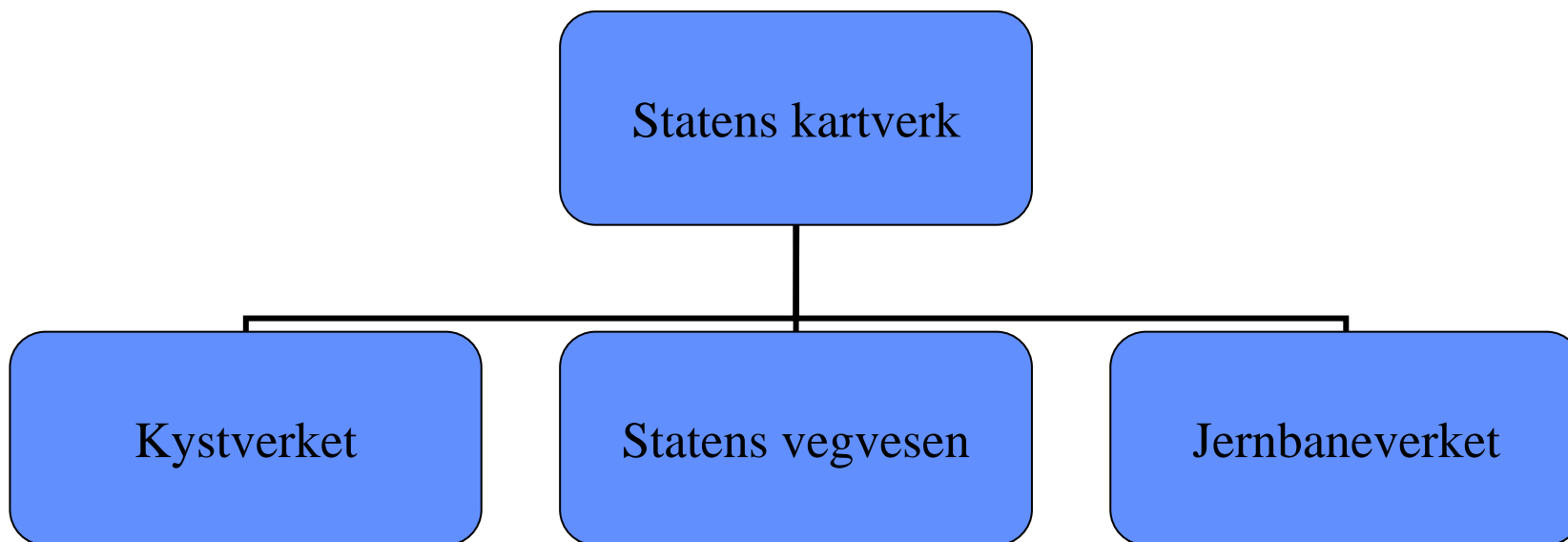
- Vedtatte skrivemåter etter lov om stadnamn (ca 100 000)
- Avslåtte skrivemåter (ulovlig å bruke)
- Godkjente skrivemåter: skrivemåter fra i hovedsak kart, men også vegskilt, GAB o. a. (offentlig bruk før 1990) (ca 730 000)
- Lovlige skrivemåter: vedtatte og godkjente
- SSR: eneste sikre kilden til lovlige skrivemåter
- Innsynsrett i SSR via Norge digitalt

Klagenemnda for stedsnavnsaker

- Leder med juridisk kompetanse
- To medlemmer med navnefaglig kompetanse
- Lekperson

Gjør endelig vedtak i klagesaker

Vedtaksorgan for andre statlige etater

Utdrag fra vedtaksbrev

Melding om vedtak i navnesak 2007/11 i Trondheim kommune

I navnesak 2007/11 i Trondheim kommune har Statens kartverk på vegne av Statens vegvesen i dag gjort vedtak på skrivemåten av navnet på en vegtunnel.

Vedtak: navnet på ny vegtunnel i Trondheim får vedtatt skrivemåten **Strindheimtunnelen**.

Navnesaken ble reist av Statens vegvesen. Navnet betegner tunnel på riksveg, og det er derfor Statens kartverk som har vedtaksrett for skrivemåten på vegne av en annen statlig etat, nemlig Statens vegvesen. Navnet er bestemt av Statens vegvesen etter forslag fra Trondheim kommune. Den vedtatte skrivemåten er i samsvar med tilrådinga fra Statens navnekonsulenter for Midt-Norge.

Samarbeid

- **Mange deltakere i navnesakene:**
  - Vedtaksorganet
  - Ev. andre statlige etater
  - Kommunen
  - Høringsinstanser
  - Stedsnavntjenesten

Gode samarbeidsrutiner er avgjørende for effektiv saksgang